

Een uitgever legde eens uit dat boeken over Amsterdam eerder worden uitgegeven dan die over andere steden, want er zijn ruim vijftienhonderd verzamelaars die elke titel over de hoofdstad kopen. Dus als iets Haags van niveau verschijnt mogen we die kans niet laten schieten.

Vandaar dit stukje over

Ontijdelijk Den Haag (€35,- Valerius Pers/Tresspassers W) van schrijver Cor Gout en tekenaar Diederik Gerlach. Het is in elk opzicht uitzonderlijk. De omslag is kenmerkend voor de chique eenvoud van de inhoud: op grijs linnen zijn de rode contouren van een Haagse tram gepreegd. Ik denk dat het Lijn 3 is, je kunt hem zien en voelen.

In kleine verhalen beschrijft hij de ziel van de stad. Niet die van gisteren of vandaag, maar de stad die er altijd was en zal zijn: ontijdelijk Den Haag.

De trage grijze stad, soms in zeenevels gehuld, dan weer onbereikbaar in gedachten verzonken. Gouts overpeinzingen hebben een mystieke onderton. Alsof je een droom bent binnengeloodst, even op de bühne van Scala naast Buziau staat en met Vestdijk door de duinen van Waalsdorp wandelt. Gout is geen man van grote woorden en heftige uithalen. Zijn passages hebben het ingehoudene van Den Haag zelf, maar de nuances zijn intens. Daarom is de combinatie met Diederik Gerlach zo boeiend. Beelden als visioenen. Bijna zonder kleur getekend zijn ze even Haags als vervreemdend. Gout laat ook de literatuurliehebber in hem spreken. Een paar maal danst hij een pas-de-deux met een beroemde Haags schrijver.

Zoals in *Hollands Spoor* dat de vervoering beschrijft waarin hij geraakt als hij onder de oude glazen lichtkap met een stoomtrein naar Brussel vertrekt.

Halverwege het stukje neemt Comperus het over en hij laat *Eline Vere* vanuit tegenovergestelde richting de stad binnenrijden. 'Door het beslagen glas van het portier, in de doffe gasgloed der lantarens, zag zij op het perron een drukte woelen, waardoor hard de kreten der conducteurs heenkristen: Haag! Haag! Kopen! Kopen! zou ik zeggen.